

A Pécsi Ítéltábla a Boronkai-Gál Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Hadnagy Emese Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2012. december 18. napján kelt 11.G.20.772/2012/9. számú ítélete ellen a felperes által 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg tizenöt napon belül az alperesnek 321.300 (háromszázhuszonegyezer-háromszáz) forint másodfokú perköltséget, valamint az állam javára - az illetékes adóhatóság felhívására, az ott írt módon és számlára - 815.800 (nyolcszázötvenötezer-nyolcszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes, mint alvállalkozó 2009. augusztus 7-én kötött betonacél szerelési munkákra vállalkozói szerződést a T. n székhelyű Kft. alvállalkozójaként az épülő X-os autópálya alagútjainak betonacél szerelési munkáit végző U Bt. megrendelővel. A szerződési feltételek meghatározása, a díjkikötést ide nem értve, a szerződéses láncolatban előrébb álló alvállalkozók szerződéseinek átmásolásával történt. A szerződés értelmében a munka megkezdésének ideje 2009. augusztus 12. napja, befejezése 2009. szeptember 15. lett volna, a munkaterület átadására 2009. augusztus 10. napját kötötték ki a felek. A számlázás a szerződés szerint havonta, 30 napos fizetési határidővel történt volna.

A felperes a felperesi ügyvezető édesanyjának tulajdonában álló, de haszonkölcsön szerződés alapján a felperes által használt XXX-000 forgalmi rendszámú F típusú hétszemélyes platós gépjárművel tervezte az apróhirdetés útján toborzott munkavállalóit a munkavégzés helyszínére szállítani.

A szerződéskötés idején a felperesnek körülbelül 400.000 forint állt rendelkezésére, ebből kellett volna a munkásoknak élelmiszerre fizetési előleget adni, az

üzemanyagot, a munkavégzéshez szükséges flexkorongokat és védőkesztyűket megvásárolni.

A felperes ügyvezetője családi okból 2009. augusztus 10. napján a munkaterületen megjelenni nem tudott. Ugyanezen a napon az **XXX-000** forgalmi rendszámú **F** gépjárművel véletlenül közlekedési balesetet szenvedett, a **YYY-000** forgalmi rendszámú személygépjárművel ütközött, melyre üzemben tartója az alperesnél rendelkezett kötelező gépjármű felelősségbiztosítással. A **F** üzemképtelenné, javíthatatlanná vált.

Az **U Bt.** 2009. augusztus 18. napján felmondta a felperessel az **X-os** autópályán alagútépítésre kötött megállapodást, mivel a felperes a munkát a megadott határidőben nem kezdte meg.

Az alperes a gépjárműben keletkezett kárt a tulajdonos részére 2009. decemberében térítette meg, a 10.666.084 forint elmaradt haszonnal kapcsolatos felperesi kárigény kapcsán csalás kísérlete és magánokirathamisítás alapos gyanúja miatt feljelentést tett a felperes képviselője ellen. A **P Bíróság** 9.B.1678/2010/10. számú, 2011. április 27-én kelt ítéletével **K.F.et**, a felperes ügyvezetőjét felmentette az ellene emelt vádak alól, mivel a kárigény alapjául szolgáló alvállalkozói szerződést valósnak találta.

Az elsőfokú bíróság a 10.198.064 forint elmaradt vagyoni előny és járulékaik megtérítése iránti keresetet elutasította. Az okozati összefüggést a felperest ért kár és a gépjármű sérülése között távolinak minősítette. A felperes törvényes képviselőjének (8. számú jegyzőkönyv 3. oldal utolsó bekezdésében foglalt) személyes előadása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes rendelkezésére álló 3-400.000 forint körüli készpénz az előlegezendő költségekre nem lehetett elegendő, amennyiben bérelni kellett volna járművet. A **Ptk.340.§ (1)** bekezdésében előírt kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettség sérelmét látta megvalósulni. Hangsúlyozta, hogy a gazdasági élet szereplőitől különösen elvárható az üzleti racionalitásnak megfelelő döntés. Álláspontja szerint a felperes akkor tett volna eleget kárenyhítési kötelezettségének, ha másik gépjárművet vesz igénybe; a perbeli volumenű munka vállalása esetén elvárható lett volna a felperestől, hogy a munkavégzés érdekében bérelhető gépjármű felkutatására erőfeszítéseket tegyen. Kitért arra az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek akkor is kevés esélye lett volna a szerződést teljesíteni, ha a gépjármű rendelkezésére áll, mivel olyan kötelezettséget vállalt, amelynek anyagi lehetőségei nem voltak biztosítva.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és a kereset teljesítése, illetve közbenső ítélettel az alperes fizetési kötelezettségének megállapítása érdekében a felperes fellebbezett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben helyesen állapította meg, azonban abból helytelen jogi következtetést vont le.

Arra hivatkozott, hogy a bérgépkocsi igénybevételének feltételeiről való tájékozódás érdekében több alkalommal is megkísérelte felvenni a kapcsolatot az alperessel, sikertelenül.

Megítélése szerint a kárenyhítési kötelezettségének teljes körűen eleget tett. A munka elvégzése során felmerülő költségek fedezésére megfelelő tartalékkal

rendelkezett, de ez a fedezet a bérelt gépjármű költségeinek előlegezésére és a munka feltételeinek biztosítására nem lett volna elegendő. A balesetben sérült gépjárműhöz hasonló gépjármű bérlete jelentős költséget jelentett volna, ami a munka elvégzésének biztosítását is meggátolta volna, így üzleti szempontból is racionálisan járt el.

Az okozati összefüggés az alperes biztosítottjának jogellenes magatartása és az elmaradt vagyoni előny, mint kár között fennáll, miután a felperesi társaság a balesetet megelőzően rendelkezett a munkavégzéshez szükséges járművel, melynek használatától a baleset okán elesett, a sérült gépjármű kiesése miatt nem tudta elvégezni az elvállalt munkát. Hangsúlyosan hivatkozott a jogerős büntető ítéletre, melyben a büntető bíróság kétséget kizáróan megállapította, hogy rajta kívülálló okból a munkától és bevételtől esett el a vádlott, így a kárigény benyújtásakor nem követett el semmilyen bűncselekményt, „csak azt kérte, ami neki jár”.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a Pp. 4.§ (2) bekezdésében foglalt korlátoktól mentesen helytállóan állapította meg, azzal a pontosítással, hogy a T. Kft. és az U Bt. között a szerződés nem 500, hanem megközelítőleg 5000 tonna betonacél szerelési munka elvégzésének tárgyában jött létre, a vétkes gépjárművezető pedig nem a helyszínen, hanem kórházba szállítás közben vesztette életét. Az egyebekben helyesen megállapított tényekből lényegében helyes következtetéseket levonva hozta meg érdemben is helyes döntését. Jogi indokait helyesbíti a másodfokú bíróság annyiban, hogy a felperes az XXX-000 forgalmi rendszámú F típusú gépjárművet annak tulajdonosától nem bérbe, hanem haszonkölcsönbe vette. Egyebekben az elsőfokú ítéletbe foglalt jogi indokokat a másodfokú bíróság is osztja.

Elsődlegesen a kár bekövetkezését kellett vizsgálni, a kárelhárítási kötelezettség körében értékelhető esetleges mulasztások vizsgálatára ehhez képest másodlagosan, a kár bekövetkezésének megállapíthatósága esetén kerülhet sor.

A Ptk. 355.§ (4) bekezdése szerinti elmaradt vagyoni előny megtérítése iránti követelés esetében minden esetben feltételezésen alapuló körülményeket figyelembe vevő elméleti számítást kell a bíróságnak elvégeznie. A perbeli esetben a körülmények számbavételével, a felperes által előadott, ráfordításként felhasználható pénzeszközök és a felperesi kimutatás szerint várható költségek párhuzamba állításával levonható az a következtetés, hogy a felperes a káresemény elmaradása esetén sem tudta volna a tervezett bevételt realizálni, miután nem rendelkezett a megfelelő vállalkozási feltételekkel, így az annak részét képező haszon elmaradása, mint kár bekövetkezése sem állapítható meg.

Az elsőfokú eljárás során a felperesi képviselő olyan személyes előadást tett, miszerint mintegy 400.000 forinttal rendelkezett a felperes; ezzel szemben a keresetlevélben foglalt kimutatás szerint a munkaeszközök beszerzésével 495.000

forint költség merült volna fel, míg az üzemanyag költségét a felperes ugyanitt 294.000 forintra tette. Csak ezen két, legszükségesebb tételt összesítve 789.000 forintot kellett volna a munkavégzés feltételeinek biztosítására ráfordítania a felperesnek, nem számolva a 8. számú jegyzőkönyv 3. oldalán a felperesi képviselő személyes előadásában említett ún. élelmiszerpénzzel, az alkalmazottaknak fizetendő munkabérelőleggel. Utóbbival együtt közel 1.000.000 forintos befektetést igényelt volna a felperes részéről a munka elvégzése, hiszen az első részszámláját is legkorábban 30 nap elteltével nyújthatta volna csak be megrendelőjéhez szerződés szerint, ezzel szemben a felperes csak 400.000 forinttal rendelkezett. Mindebből nem vonható le más következtetés, mintsem hogy a baleset elmaradása esetén sem tudta volna a felperes a tervezett árbevételt realizálni, a finanszírozhatóság hiányában a szerződésszegés miatti igényeknek utat nyitva kénytelen lett volna a munkaterületről levonulni.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon következtetését, miszerint a felperes rendelkezésére álló 3-400.000 forint körüli készpénz az előlegezendő költségekre nem lehetett elegendő, amennyiben bérelni kellett volna járművet, pontosítja annyiban, hogy ez a forrás nem lett volna elegendő akkor sem, ha nem kerül sor bérletre. Ilyen módon pedig a kártérítő felelősség szükségképpen elemei közül a kártérítési követelés jogalapját megalapozó okozati összefüggés hiányzik, okozati összefüggés hiányában a kártérítés iránti követelés (a jelen esetben a Ptk. 346.§ (1) bekezdése folytán érvényesülő) Ptk. 339.§ (1) bekezdésére figyelemmel nem teljesíthető.

Helytállónak találta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság kárenyhítéssel kapcsolatos álláspontját is. A felperesi nyilatkozatok ellentmondásosak voltak arra nézve, hogy hány főt foglalkoztatott volna a felperes, de miután hét személy szállítására volt alkalmas a perbeli baleset során kiesett gépjármű, a felperesi előadásokból is az következik, hogy naponta kétszer biztosan fordulni kellett volna. A rendelkezésre álló adatok szerint (8. sorszámú jegyzőkönyv első oldal, illetve nyomozati iratok 19. oldal) a felperes törvényes képviselőjének volt a használatában másik gépjármű, egy M típusú személygépkocsi, amely ugyanúgy az ügyvezető közeli hozzátartozójának tulajdonában állt, mint a F gépkocsi. Így a kárenyhítési kötelezettség körében elvárható lett volna a felperestől, hogy akár olyan módon is megoldást találjon a felmerült problémára, hogy élve a személyes előadásában említett azon lehetőségekkel, hogy a munkavégzés közelében utólagos bérleti díj fizetés mellett szoktak lakásokat bérelni (6. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal), a közelből több fordulóval személygépkocsival oldja meg a munkások szállítását.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdés első fordulata alapján helybenhagyta.

A sikertelen fellebbezés következményeként a felperes köteles viselni a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján az alperes jogi képviselettel felmerült költségét, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés *b)*

pontja és (5) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint állapította meg.

Az Itv. § 74 (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr. 13. § (2) bekezdése, Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a feljegyzett fellebbezési illeték is a felperest terheli.

P é c s , 2013. április 25.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, dr. Vogyicska Petra s.k. bíró